

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2496/2024
29.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Иване Рађеновић, председника већа, Владиславе Милићевић, Татјане Матковић Стефановић, Татјане Миљуш и Татјане Ђурица, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Петровић адвокат из ..., против туженог ЈП „Комуналац“ Бујановац, кога заступа Миодраг Крстић адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизијама тужиоца и туженог изјављеним против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1146/2024 од 23.04.2024. године, у седници одржаној дана 29.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1146/2024 од 23.04.2024. године у преиначујућем одбијајућем делу и одлуци о трошковима поступка (ставови други, трећи, четврти и пети изреке).

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1146/2024 од 23.04.2024. године, у потврђујућем делу (став први изреке).

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1146/2024 од 23.04.2024. године, у потврђујућем делу (став први изреке).

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу П1 162/2023 од 30.01.2024. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име разлике зараде од исплаћене зараде до висине минималне зараде за период од 06.05.2016. до 06.05.2019. године исплати исплати укупан износ од 9.125,21 динара у утврђеним појединачним износима са законском затезном каматом од доспелости сваког месечном износа до исплате. Ставовима другим и трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу за период од 06.05.2016. године до 06.05.2019. године исплати на име мање исплаћене накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 84.581,05 динара и на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора износ од 115.538,32 динара, све у одређеним појединачним износима, са законском затезном каматом од доспелости сваког месечног износа до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да у корист

тужиоца уплати доприносе за обавезно социјално осигурање Фонду ПИО, Фонду здравственог осигурања, као и доприносе за случај незапослености, на износе разлике из става првог изреке по стопи и основици која важи на дан уплате за период 06.05.2016. до 06.05.2019. године, док је одбијен као неоснован захтев за уплату наведених доприноса на досуђене износе из става другог и трећег изреке пресуде. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 116.470,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1146/2024 од 23.04.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом и у усвајајућем делу става четвртог изреке. Ставовима другим и трећим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставовима другом и трећим изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му за период од 06.05.2016. године до 06.05.2019. године исплати на име мање исплаћене накнаде трошкова за исхрану у току рада укупан износ од 84.581,05 динара и на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора укупан износ од 115.538,32 динара, све у одређеним појединачним износима, са законском затезном каматом од доспелости сваког месечног износа до исплате. Ставом четвртим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу петом изреке, тако што је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка од 73.835,00 динара са законском затезном каматом на износ од 49.500,00 динара почев од дана извршности до исплате, док је одбијен захтев преко досуђеног до износа од 116.470,00 динара. Ставом петим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 45.606,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац и тужени су благовремено изјавили ревизије, због погрешне примене материјалног права. Тужилац побија правноснажну пресуду у преиначујућем делу, а тужена у делу којим је потврђена првостепена пресуда у усвајајућем делу, са предлогом да се о истим одлучи применом одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

Ревизија тужиоца је дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку-ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), због чега нема места оцени дозвољености посебне ревизије применом члана 404. ЗПП, па је Врховни суд испитујући побијану пресуду у преиначујућем делу у смислу члана 408. ЗПП, утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Тужилац не конкретизује релативно битну повреду одредаба парничног поступка, која је предвиђена као ревизијски разлог по члану 407. став 1. тачка 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог од 27.04.2015. године на основу уговора о уређењу међусобних односа из радног односа са запосленим, ради обављања послова ..., са уговореним коефицијентом за обрачун зараде од 2,10 и ценом рада за најјефтинији посао за месец у коме се врши обрачун зараде. Наведеним уговором, чланом 7. тачка 5. и 6. одређено је да запослени

има право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишег одмора у висини одређеној Правилником о заради, накнади зараде и другим примањима код туженог. У периоду од маја 2016. године до маја 2019. године, тужени је исплаћивао запосленима па и тужиоцу накнаду трошкова за исхрану у току рада у складу са Правилником туженог о изменама и допунама Правилника о заради, накнади зараде и другим примањима у ЈП“Комуналац“ Бујановац бр.4511 од 29.05.2015. године (измењен Правилник туженог бр. 3004 од 06.04.2015. године), по коме накнада трошкова за исхрану у току рада износи 1.000,00 динара месечно за сваког запосленог, сразмерно времену проведеном на раду на основу евиденције овлашћених служби. У истом периоду није вршена исплата регреса за коришћење годишњег одмора, због лошег пословања туженог и увођења привремених мера туженом од стране оснивача. Правилником о изменама и допунама Правилника о раду од 05.04.2019. године (који се примењује од 01.01.2019. године), предвиђено је право на исплату регреса, с тим што се та накнада неће исплаћивати док су на снази привремене мере. Из налаза и мишљења вештака произилази да су сва средства за исплату зарада према Програму пословања за 2016, 2017, 2018. и 2019. годину, сврстана у једном ставу на класи конта- зараде и накнаде, да је послодавац признао право на тражене исплате и исте уврстио у план и програм пословања, с тим да их у њему није приказао као посебну ставку. Износи досуђени првостепеном пресудом представљају разлику између накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора обрачунате у вредности прописаној Посебним колективним уговором за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 27/15) и накнаде тих трошкова исплаћених тужиоцу у границама масе средстава из буџета општине за утужени период. Висину потраживања првостепени суд је утврдио на основу вештачења обављеног од стране вештака економско – финансијске струке.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да тужилац основано потражује мање исплаћену накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора у складу са Посебним колективним уговором за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије и обавезао туженог да тужиоцу накнади наведене трошкове.

Насупрот становишту првостепеног суда, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев налазећи да тужилац неосновано потражује мање исплаћену накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора у складу са назначеним Посебним колективним уговором за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије, будући да је тужилац право на наведене накнаде остварио у границама масе средстава за зараде, предвиђене програмом који је тужени донео уз сагласност оснивача, а који је даље усаглашен са одлукама локалне власти о буџету за сваку календарску годину.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је у односу на новчано потраживање на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, правилно применио материјално право.

Одредбом члана 1. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, број 116/14 – ступио на снагу 28.10.2014. године), прописано је да се овим законом привремено уређује основица, односно вредност

радног часа, вредност бода и вредност основне зараде, за обрачун и исплату плата, односно зарада као и других сталних примања изабраних, именованих, постављених и запослених лица као корисника јавних средстава са циљем очувања финансијског система у Републици Србији и система плата и зарада у јавном сектору. У члану 3. став 1. наведеног закона, прописано је да се у овом закону платом сматра зарада запосленог код корисника јавних средстава утврђен у складу са законом који уређује радне односе, односно плате изабраног, именованог и постављеног лица, запосленог код корисника јавних средстава утврђеног у складу са законом који уређује плату у државним органима, органима локалне власти, организацијама обавезног социјалног осигурања и јавним службама. У члану 4. истог закона, прописано је да су ништаве одредбе општег или појединачног акта којима се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи на основу којих се повећава износ плате и других сталних примања код субјеката из члана 2. овог закона, донет за време примене овог закона.

Тужени је корисник буџетских средстава, па се на њега, осим поменутог закона, примењује и Закон о буџету и Закон о буџетском систему, те обавезе које преузима морају одговарати апропријацији која му је одобрена за ту намену у одговарајућој буџетској години (члан 54. Закона о буџетском систему).

Под зарадом сматрају се примања из радног односа као што су, између осталог, и накнада за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, а што произлази из одредбе члана 105. Закона о раду, а појам зараде у складу са Законом о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, подразумева зараду утврђену у складу са законом који уређује радне односе. Другачијим тумачењем појма зараде не би био испуњен циљ Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (члан 1), јер би то значило селективну примену закона, имајући у виду и да коефицијент за обрачун плате изабраних, именованих и постављених лица и запослених у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама, садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, на које се као и на запослене код туженог примењује Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Имајући у виду да су одредбе Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, Закона о буџету и Закона о буџетском систему императивне природе која се морају безусловно поштовати, а да је тужени тужиоцу признао право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес у границама масе средстава за зараде, према програму који је донео, то код буџетског финансирања плата код туженог није могуће применити корективно правило из члана 8. став 2. Закона о раду, јер је управо законом одређен начин утврђивања основице за плате и исплату накнаде трошкова. Због тога и по схватању овог суда, одредбе Посебног колективног уговора, донете након ступања на снагу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, ништаве су и као такве не могу да производе правно дејство (ПКУ не може бити супротан закону на основу члана 103. ЗОО у вези члана 240. Закона о раду), те

код утврђења да је накнада предметних трошкова исплаћена тужиоцу у границама масе средстава за зараде, предвиђене програмом који је тужени донео уз сагласност оснивача, а који је даље усаглашен са одлукама локалне власти о буџету за сваку календарску годину, то је тужбени захтев за исплату тражене накнаде трошкове и уплату доприноса за обавезно социјално осигурање није основан, како је правилно оценио другостепени суд.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије туженог на основу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 1023), , Врховни суд је нашао да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. став 1. ЗПП, јер у конкретном случају не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса, односно правних питања у интересу равноправности грађана, не постоји потреба новог тумачења права, као ни неуједначена судска пракса.

Предмет тражене правне заштите о коме је одлучено побијаном пресудом је исплата разлике између минималне зараде и исплаћене плате. О овом праву тужиоца, судови су одлучили уз примену одредаба члана 111. Закона о раду (о праву на минималну зараду која припада свим запосленима без обзира на то ко је њихов послодавац, као законски минимум којим се обезбеђује заштита и задовољавају егзистенцијалне и социјалне потребе), које је у складу са правним схватањем израженим кроз одлуке Врховног суда у предметима у којима је одлучивано о тужбеним захтевима са истим или сличним чињеничним стањем и правним основном. Поред тога, тужени није уз ревизију доставио пресуде из којих би произлазио закључак о различитом одлучивању у истој правној ствари, при чему правилна примена права у споровима са тужбеним захтевом као у конкретном случају зависи од утврђеног чињеничног стања. Разлози ревизије се делом односе на битне повреде одредаба парничног поступка због чега се посебна ревизија не може изјавити. Наводима ревизије којима се оспорава оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање, не представља дозвољен ревизијски разлог сходно члану 407. став 2. ЗПП.

Како на основу изнетог произилази да у конкретном случају нису испуњени услови из члана 404. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Према одредби члана 441. ЗПП, ревизија је дозвољена у парницама о споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа. У осталим споровима из радног односа, дозвољеност ревизије се цени под истим условима као и у имовинскоправном спору који се односи на новчано потраживање. Чланом 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе. Тужба је поднета 07.05.2019 године, а вредност побијаног дела потраживања је 9.125,21 динара.

Како се у конкретном случају не ради о спору о заснивању, постојању и престанку радног односа, већ о новчаном потраживању из радног односа ради исплате зараде до висине минималне зараде у коме вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, то је ревизија туженог недозвољена.

На основу изложеног, применом члана 413. ЗПП, одлучено је као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**